UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria iurisdictione

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S. Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, & singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio LXXV. Ordinarius in sua jurisdictione est manutenendus Possessio stante lite super jurisdictione non est manuntenibilis. Possessio ut justificata dicatur, quid requiritur, & ad quid teneatur ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-61921

Visual Library

DECISIO LXXV.

Ordinarius in ſua juriſdictione eſt manutenendus. Poſſeſſio ſtante lite ſuper juriſdictione non eſt manutenibilis. Poſſeſſio ut juſtificata dicatur, quid requiritur, & ad quid teneatur qui poſſeſſionem in ſpiritualibus contra ſuperiorem ſe acquiſiviſſe prætendit.

R.P.D. Taia.

Toletana Juriſdictionis.

Veneris 10. *Iunii* 1661.

Eſt in recent. deciſ. 331. par. 13.

SUMMARIUM.

1 *Epiſcopus probatâ ſituatione intra limites ſuæ diœceſis, eſt manutenendus in ſua juriſdictione.*

2 *Poſſeſſione decennali probatâ manutentio competit.*

3 *Lites ſuper juriſdictione motæ & continuatæ poſſeſſionem decennalem excludunt.*

4 *Sententia judicis aliarum revocatoria tranſitum in judicatum facit.*

5 *Juriſdictio Epiſcopi ex Brevi Apoſtolico probatur.*

6 *Actus litigioſi poſſeſſionem manutenibilem non inducunt.*

7 *Bona fides ad effectum probandi poſſeſſionem eſt neceſſaria.*

8 *Contradictio poſitiva patientiam & acquieſcentiam abſolutè excludit.*

9 *Poſſeſſio manutenibilis ſine acquieſcentia habentis jus in incorporalibus non acquiritur.*

10 *Jus integrum univerſale ut litigioſum reddatur, quid requiritur.*

11 *Exercitium continuatum omnium actuum utriuſque legis actualem quaſi poſſeſſionem juſtificat.*

12 *Poſ-*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

12 *Poſſeſſio cui jus aſſiſtit, ſemper eſt manutenenda, non illa cui jus reſiſtit.*

13 *Actus geſti ab eo cui jus reſiſtit, non præjudicant habenti aſſiſtentiam juris.*

14 *Juriſdictio controverti non poteſt, quando actus poſitivi in qualibet ſpecie verificantur.*

15 *Actus unicus particularis in una ſpecie, ad omnes alios ſub eadem ſpecie comprehenſos extenditur, & num. 16.*

17 *Poſſeſſionem in ſpiritualibus contra ſuperiorem acquiſiviſſe prætendens ad quid tenetur.*

18 *De juriſdictione Epiſcopi minuenda quando agitur, jus validum in contrarium eſt exhibendum.*

CONcedendam eſſe manutentionem in quaſi poſſeſſione exercendi omnimodam juriſdictionem ordinariam in locis, de quibus agitur, Eminentiſſimo D. Cardinali de Sandoval Archiepiſcopo Toletano, Domini poſt ſecundam 1
propoſitionem hodie reſolverunt, quia probata ſituatione dd. locorum intra fines ſuæ diœceſis, pro ipſo reſultat aſſiſtentia juris, ut firmatur in alterâ deciſione ſuper juriſdictionalibus per ſe ſola ſufficit, ut eidem bono jure hodie editâ coram me quæ in juriſdictionalibus per ſe ſola ſufficit, ut eidem debeatur manutentio juxta Text. *in cap. cum perſonæ de privil. in 6. Rot. deciſ. 491. num. 2. par. 1. deciſ. 382. num. 1. deciſ. 453. num. 2. & deciſ. 501. num. 1. par. 2. recent. in Tiraſonen. juriſdict. 18. Junii 1619. coram Saccato, & in Elnen. juriſdict. 19. Junii 1647. coram bon. mem. Dunozetto cum aliis allegatis per Addent. ad Gregor. deciſ. 312. numer. 4. & in hac cauſa die 9. Maii 1659. coram R.P.D. meo Bevilaqua §. juſtificata.*

Non obſtat aſſerta quaſi poſſeſſio decennalis per Sereniſſ. Magnum Priorem 2
prætenſa in certa ſpecie juriſdictionis, ut propterea ſuper ea ſibi competat manutentio ex deductis per *Poſt. de manut. obſ. 45. num. 23.*

Quia excluditur ob lites ſuper juriſdictione motas, & uſque nunc continuatas, 3
quæ originem, & initium habuerunt anno 1503. tunc enim introducta fuit coram Conſervatore Archiepiſcopatus, qui ſententiam protulit excommunicationis contra quendam miniſtrum Magni Prioris impedientem de ejus ordine, ne fiſcalis Archiepiſcopi exerceret juriſdictionem in oppidis Prioratus contra Laicos, niſi implorato brachio ſæculari *Summar. impreſſo primæ poſitionis num. 25.* ſuper quibus differentiis emanarunt concordiæ celebratæ anno 1510. & anno 1516. *d. Summario impreſſo num. 3. ut in deciſionibus in prima §. minus tandem. in ſecunda §. nec ſubſiſtit.*

De anno 1523. in Conſilio Regio, de cujus voto Carolus V. Imperator Auguſtus & Rex Caſtellæ anno 1526. prohibuit per ſuas Regias proviſiones Magno Priori, ne ſub prætextu privilegii Clementis VII. conceſſi Religioni Hieroſolymitanæ inquietaret, nec moleſtaret in ſua omnimoda juriſdictione Archiepiſcopum Toletanum, donec adiretur Sanctiſſimus pro declaratione, *eodem Summario num. 5.*

De anno 1528. coram Conſervatore Archiepiſcopatus, qui per ſententiam excommunicavit tam Viſitatores, quam Epiſcopum Licen. qui in oppido de Conſue-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conſuegro de licentiâ Magni Prioris quibuſdam contulerat ordines *Summar. ſe-*
cundæ poſitionis num. 7. & licet revocata fuerit eodem anno 1528. à Conſervat.
Prioratus ſub prætextu privilegiorum Religioni Hieroſolymitanæ ab eodem C.
mente conceſſorum, attamen commiſsâ causâ appellationis judici Eccleſiaſtico,
4 revocavit ſententiam Conſervatoris Prioratus, & confirmavit illam Conſervat.
Archiepiſcopatus. *Summar. reſponſionis Archiepiſcopi ſecundæ poſitionis num. 1.* & h
ſententia facit tranſitum in judicatum ; ut benè omnia ponderat *ſecunda deciſ.*
die 21. Maji 1660. §. prima vero.

De anno 1540. coram Vicario Toletano, & coram eodem Conſervatore A-
chiepiſcopatus, qui excommunicarunt Miniſtros Prioris iterum tentantes ſe in-
mittere in juriſdictionem Archiepiſcopi, & de facto procedente contra quendam
clericum Sæcularem, *d. Summar. ſecundæ poſitionis num. 7.* & in gradu appellationis
Judex Archiepiſcopatus per Paulum III. deputatus ad inſtantiam Prioris appella-
tis anno 1545. reſtrinxit juriſdictionem Prioris ad ſolos Fratres & Clericos ordinis
qui degerent, commorarentur, vel inſervirent in Eccleſiis Prioratus *Summar. Prior.*
ſecundæ poſitionis num. 2. & in d. deciſ. §. ſecunda autem. à quâ ſententiâ interpoſita
appellatione cauſa fuit commiſſa in Rotâ d. anno 1545. ut ex commiſſione in *Sum-*
mar. D. Archiepiſcopi ſecundæ poſitionis num. 15. & eâ durante 1553. pro parte Prior.
actum fuit in conſilio Regio petendo revocari proviſiones anni 1526. & conſilium
die 24. Octobris 1554. confirmavit dd. proviſiones, & decrevit, quod Prior non
impediret, quo minus Archiepiſcopus uti poſſet ſuâ juriſdictione in locis Prioratus
exiſtentibus in diœceſi Toletanâ, excepto quoad Fratres S. Joannis, quod decretum
fuit confirmatum in gradu reviſionis 26. Junii 1555. & intimatum Priori *d. Summ.*
ſecundæ poſitionis D. Archiepiſcopi nu. 8. & 9. ac deinde ſucceſſit concordia anni 15..
tam ſuper lite pendente in Rota, quam ſuper iſta conſilii Regii. *Summ. primæ poſit.*
num. 4. & in 1. deciſ. §. nec adverſatur, & in 2. deciſ. §. nec ſubſiſtit.

5 Anno 1597. ſucceſſit Breve Clementis VIII. de voto S. Congregationis Con-
cilii declarans Epiſcopos Pontificalia exercentes in d. Prioratu abſque licentia Ar-
chiepiſcopi Toletani incidiſſe in pœnas & cenſuras inflictas à ſacris Canonibus, &
à ſacro Concilio Tridentino, ordinatoſque ab eis eſſe irregulares, prohibendo eidem
& Magno Priori, ne de cætero amplius ſimilia perpetrare præſumeret *eod. Sum-*
mar. num. 20. quod executioni fuiſſe demandatum oſtendunt ſubſecutæ devolu-
tiones petitæ & obtentæ. *Summ. ſecundæ poſitionis num. 12. & in 1. deciſ. § tum etiam.*

De anno 1606. in Concilio, à quo non obſtantibus probationibus factis à
Magno Priore de annis 1608. 1609. & 1610. emanarunt decreta favore Archiepiſco-
pi confirmatoria illius de anno 1526. & alterius de anno 1555.

Ac demique anno 1610. Magnus Prior illam introduxit in Rotâ per com-
miſſionem jactationis & jactationum *præſenti Summar. manuſcripto* quæ adhuc durat.

Ex.

Ex ſerie itaque dd. litium & judicialium controverſiarum plura reſultant, quæ
abſolutè tollunt & deſtruunt quamcunque poſſeſſionem à D. Magno Priore præ-
tenſam, illique impediunt man tentionem.
Et primò quod nulli dantur actus ab eo peracti tempore pacifico*, exceptis
enim duabus viſitationibus, alterâ anni 1491. & alterâ anni 1500. quibus ad ſatu-
ritatem reſpondetur *in 1. deciſ. §. fin. & in 2. §. cæterum & in deciſ. coram me ſuper bono*
jure. §. allegatis autem. ex quo ſcilicet ſunt viſitationes jure regulari geſtæ, & de regu-
laribus juxta ſtatuta religionis, non autem de jure ordinario, nec juxta legem juriſdi-
ctionis ordinariæ; cæteri actus juriſdictionem ordinariam concernentes, qui non
prius inceperunt, quam de anno 1527. & ſic poſt conceſſum Religioni Hieroſoly- 6
mitanæ à Clemente VII. privilegium exemptionis, litigioſi ſunt, & ſemper cauſam
dederunt novæ liti; ideò ex eis Magnus Prior nullatenus potuit acquirere poſſeſſio-
nem manutenibilem, *cap. licet cauſam de probat. Rot. coram Caval. dec. 633. num. 10. &*
deciſ. 649. num. 2. & 3. coram Gregorio deciſ. 417. num. 2. & in recent. deciſ. 30. num. 1.
par. 2. dec. 53. num. 49. & deciſ. 124. num. 16. par. 5. deciſ. 286. num. 1. par. 6. deciſ. 123. nu.
3. par. 9. apud Poſt. de manutent. deciſ. 244. num. 10.
Secundò quod exinde in ipſo D. Magno Priore ejuſque anteceſſoribus ceſ- 7
ſat bona fides, quæ omninò neceſſaria eſt ad hunc effectum, ut tradunt *Ripa. in cap.*
cum Eccleſia Sutrina num. 93. de cauſa poſſ. & propriet. Aym. conſ. 134. num. 15. Lam-
bertin. de jurepatron. lib. 2. par. 1. quæſt. 3. art. 10. num. 3. Menoch. de retinen. remed. 3. num.
20. & remed. 6. num. 132. Gratian. diſcept. 577. nu. 4. Rota in recent. deciſ. 37. nu. 13. par. 9.
Et tertiò quod econverſo in D. Archiepiſcopo, ejuſque prædeceſſoribus poſi- 8
tiva ſemper adfuit contradictio, ex qua abſolutè excluditur patientia & acquieſcen- 9
tia, ſine quibus nunquam in incorporalibus acquiritur poſſeſſio manutenibilis *l. 2. C.*
de ſervit. & aqua. Abb. in cap. olim il. 3. num. 8. & 12. C. de reſtit. ſpoliat. Calderin. conſ. 12.
in fine de jurepat. Felin. in cap. de quarta. num. 41. de præſcript. Aym. conſ. 134. num. 14.
Ferrett. conſ. 59. num. 6. Gratian. diſcept. 577. num. 1. & diſcept. 870. num. 25. Rota deciſ.
167. numer. 2. & 5. deciſ. 184. numer. 2. & deciſ. 803. numer. 7. par. 1. diverſ. deciſ. 560.
num. 1. par. 3. recent. coram Cardin. Mantica. deciſ. 40. in fine & apud Poſth. de manutent.
deciſ. 677. num. 14.
Non obſtat, quod omnes prædictæ lites ſucceſſerint ſuper actibus diverſis & 10
particularibus, quia ad effectum reddendi litigioſum jus univerſale integrum ſuffi-
cit lis ſuper particulari actu, dum eadem eſt cauſa defenſionis tam in particulari, quam
in univerſali. *Seraphin. deciſ 1440. num. 2 Buratt. deciſ. 436. num. 2. Rota in Hiſpalen.*
decimarum de Almonte 4. Julii 1642. coram bon. mem. Bichio. §. non obſtat. ultra
quod omnes ſententiæ & decreta in eis emanata de totali juriſdictione loquuntur,
ut ex verbis earumdem ſententiarum relatis præcipuè *in 2. deciſione §. prima enim*
cum ſeqq. & latius in præfatis ſententiis datis in *Summario 2. poſitionis D. Magni Prio-*
ris num. 2.

 Præte-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

11 Præterea D. Archiepiſcopus non ſolum habet aſſiſtentiam juris pro ſe, ſed
etiam juſtificat actualem quaſi poſſeſſionem ob continuatum exercitium omnium
actuum utriuſque legis diœceſanæ & juriſdictionis, & utriuſque ſpeciei juriſdi-
ctionis voluntariæ & contentioſæ, *ut in d. Summario impreſſo num.22.cum ſeqq. &*
in Summ. manuſcripto ſecundæ poſitionis numer.7.10.& 11. ubi diſtinctè ſervata ſerie
temporum, & cum præcisâ qualitate regiſtrantur, & juſtificantur actus per Ar-
chiepiſcopos pro tempore actualiter geſti. ac benè firmatur tam *in utraque deciſ.*
12 *quam in alia coram me ſuper bono jure §. quinto demum.* in concurſu enim ſemper
manutenenda eſt illa poſſeſſio, cui jus aſſiſtit, non autem alia cui jus reſiſtit. *Car-*
din. Seraphin. deciſ.1347. in princip. Comitul. deciſ.26.numer.3. Rota apud Poſſh. de
13 *manuten. deciſ.3.num.3.& deciſ.157.num.1.& 2.* actus enim geſti ab eo, cui jus re-
ſiſtit nunquam poſſunt tribuere jus, vel poſſeſſionem conſiderabilem ad privatio-
nem & præjudicium poſſeſſionis habentis aſſiſtentiam juris. *Bald. in cap. Quia la-*
numer.17.de elect. Rota in Aprutina juriſdict.18. Martii 1637. coram bon. mem. Du-
nozetto & in Barbinonen. adminiſtrationis 11. Decembris 1640. coram bon. mem. Du-
vano. in recent. deciſ.304.numer.4 par.8. atque admittit & firmat idem *Poſth. de obſer-*
vat.45.num.38.& 39.

14 Præſertim quia Eminentiſſimus Archiepiſcopus in quâlibet ſpecie poſitivè
juſtificat actus juriſdictionis ab eo ſeu ejus anteceſſoribus geſtos in locis, & in po-
pulum utriuſque ſexus, atque in Eccleſias & beneficia ſæcularia, de quibus agitur,
15 & tamen hoc non eſt neceſſarium, quia ob cauſam univerſalem uniuſcujuſque actus
particularis in unâ ſpecie extenditur non ſolum ad omnes actus ſimiles & compre-
henſos ſub eadem ſpecie, *Bartol. in l.1. §. ſi quis hoc interdicto num.1 ff. de itin. actu-*
que priv. Surd. conſ.323.num.44.& 45.cum ſeqq. & conſ.390.num.37. cum ſeqq. Ca-
vagnon.conſ.9.num.61.lib.1. Gratian.diſcept.425.numer.46. Lotter.de re benef.lib.
quæſt.10.num.21. Cardin.Caval.deciſ.238.num.4.Duran.deciſ.226.num.3.Rota re-
16 *cent. deciſ.39. num.9.par.3.* ſed etiam ad alias ſpecies ſub eodem genere contentas,
Aymon.conſ.55.num.1.verſ.ſed reſpondendo.Rota deciſ.150.num.3.verſ.quia quando
cauſa.par.3.& deciſ.87.num.4.par.4.recent.

Et hic etiam inſurgit, quod cum D. Magnus Prior prætendat acquiſiviſſe poſ-
ſeſſionem contra D. Archiepiſcopum, & ſic contra ſuperiorem in ſpiritualibus, non
poteſt utique aliqua contra eum poſſeſſione juvari, niſi validum & legitimum ha-
beat titulum, quod in ipſo ceſſare plenè firmatum eſt *in utraque deciſ. & in alia coram*
me, ut aliis allegatis bene firmat. *Mareſcott. var. reſol. lib.1.cap.11.num.58.* idque pro-
cedit, ſive agatur de totâ, ſive de aliquâ parte tantum juriſdictionis Epiſcopalis, cum
in utroque caſu ipſi obſtet reſiſtentia juris, & in utroque agatur de minuendâ juriſ-
dictione Archiepiſcopi, ut docent *Joan. Monach. in cap. cum perſonæ numer.3. de*
privil. in 6. Innoc. in cap. conquerente 16. numer. 3. de offic. ordin. ibique Joan.

Andr.

Andr. num. 16. *Hoſtien. num.* 7. *Butr. num.* 52. *Anchar. numer.* 6. & *Cardinalis Zabarella ſub num.* 7.

Et ita unicâ, &c.

DECISIO LXXVI.

Aſſiſtentiam juris habens & poſſeſſionem actualem, manutenendus eſt in ſuâ poſſeſſione.

R.P.D. BEVILAQUA.

Toletana Juriſdictionis. *Deciſio* 390. *Par* 13. *recent.*

Veneris 27. *Januarii* 1662.

SUMMARIUM.

1 *Ordinario concedenda eſt manutentio exercendi ſuam juriſdictionem in omnibus locis ſuæ diœceſis.*

2 *Manutentio non eſt danda, quando non conſtat de poſſeſſione.*

3 *Epiſcopus habet de jure intentionem fundatam in juriſdictione omnium locorum ſuæ diœceſis.*

4 *Manutentio in actibus incorporalibus datur ex aſſiſtentia ſola abſque alia poſſeſſione.*

5 *Exemptus quando quis eſt à juriſdictione ordinarii, tunc ei non datur manutentio ad exercendos actus ſuæ juriſdictionis.*

6 *Aſſiſtentiam juris pro ſe habens cum actuali poſſeſſione, manutenendus eſt in ea.*

7 *Conſtitutio ſan. mem. Pii IV.* 136. *incip.* Circumſcripta, *declaratur.*

8 *Religio ſacra Hieroſolymitana amplè exmpta eſt à juriſdictione ordinariorum.*

9 *Unde ejus Priores juriſdictionem in ſubditos exercere valent,* & *numer.* 10. 11.

12 *Quaſi poſſeſſio exercendi juriſdictionem in aliquos, juſtificatur ex actis poſitivis.*

13 *Epiſcopo concedenda venit manutentio in exercitio juriſdictionis ex aſſiſtentia juris amplia. num.* 14. & 15.

16 *In*